

Rovaniemen kaupungin jätehuoltojaosto

Jätteenkuljetusjärjestelmä Rovaniemellä ja Pellossa

ROIDno-2024-1071

Rovaniemen kaupungin jätehuoltojaoston tilaaman ja Rambollin v. 2022 laatiman jätteenkuljetusjärjestelmän arviointiraportin mukaan jätelain 35§ ja 37§ ehdot eivät täysin täyty kiinteistön haltijan järjestämässä jätehuollossa Rovaniemen kaupungin alueella.

Ramboll teki vastaavan arvioinnin vuonna 2018. Ramboll Finlandin jätelakiin perehtynyt työryhmä oli käynyt läpi jätelain ehdot ja niiden täyttymiset Rovaniemen alueella. Johtopäätöksensä työryhmä oli todennut nykyisen kiinteistönhaltijan järjestelmän täyttävän kaikki lakien vaatimukset erittäin kattavasti.

Ohessa omat tulkintamme ja kannanottomme eri aihealueisiin.

Jätelain mukaisesti tarkastellut aihealueet:

1. Kuljetuspalveluiden kattavuus
2. Kuljetuspalveluiden luotettavuus
3. Jätehuoltomääräysten noudattaminen
4. Kuljetuspalveluiden kohtuullisuus ja syrjimättömyys
5. Kunnallisen toimivuuden edistäminen ja alueen kehittäminen
6. Ympäristö- ja terveysvaikutukset
7. Kokonaismyönteisyys

Aihealueen 1 osalta on ollut esillä jo vuonna 2019 kirjaus, että '4000 kiinteistöä ei kuulu järjestetyn jätehuollon piiriin Rovaniemen alueella'. Nyt on esitetty järjestetystä jätehuollosta puuttuvan 14 % Rovaniemen kaupungin ja alueen kiinteistöistä.

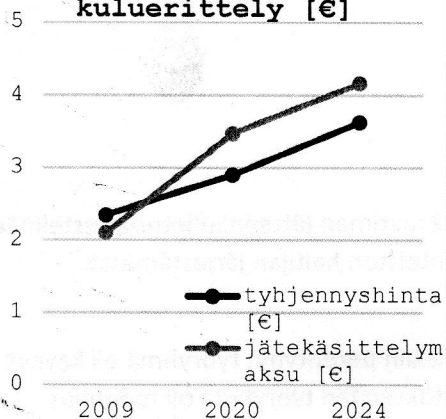
Rambollin v. 2018 selvityksen mukaan suuri osa jätehuoltoon liittymättömistä kiinteistöistä sijaitsee alueilla, jotka kuuluvat jo Rovaniemen kunnan järjestämään jätehuoltoon. Taajama-alueen asiakaskannan liittymiskattavuus on lähes 100 %.

Viranomaisella on tarvittavat tiedot puuttuvien kiinteistöjen saamiseksi järjestetyn jätehuollon piiriin. Kuljetusyrittäjät ovat toimittaneet jo vuosien ajan asiakasrekisterit jätehuoltoviranomaiselle. Kunnan puolella on tieto kiinteistöjen omistajista ja kunta lähettääkin kullekin kiinteistön omistajalle laskut jätehuollon perusmaksuista. Toimitettujen asiakasrekistereiden ja kiinteistön omistajien tietojen yhdistämisellä on mahdollista tarkastaa jätehuollosta puuttuvat kiinteistöt ja olla yhteydessä asianomaisiin henkilöihin. Yrityksillä tähän ei ole toimivaltaa. Liittymisaste on sidoksissa valvontaan.

Aihealue 2 ja 3 Kuljetuspalveluiden luotettavuus ja jätehuoltomääräysten noudattaminen ovat olleet hyvällä tasolla. Tätä tukee yrittäjien välinen kilpailu, jossa asiakaspalvelu ja laatu korostuvat. Tietoomme ei ole tullut yhtään jätehuoltomääräysten noudattamiseen liittyvää rikkomista kuljetuksiin liittyen.

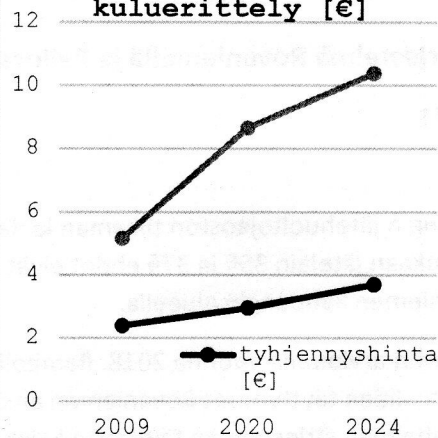
Aihealue 4. Yritysten välinen kilpailu on tehokkaasti pitänyt tyhjennyshinnat maltillisina samalla kun kaikki asiakkaiden tarpeet on hoidettu jo vuosikymmenten ajan. Kustannusten nousu on tapahtunut ensisijaisesti eko- ja jätteenkäsittelymaksujen korotusten vuoksi. Kunnan perimä jätteenkäsittelymaksu on noussut voimakkaasti vuosien 2009 – 2024 välisenä aikana, muutos on noin 100 % ko. tarkastelujaksolla. Astioiden tyhjennyshinta on noussut 54 % vastaavalla ajanjaksolla. Ks. kuvat.

240 l jätteastian tyhjennyksen kulueroittely [€]

kuva 1. 240 l astiastyhjäntynksen hintaerittely

660 l jätteastian tyhjennyksen kulueroittely [€]

kuva 2. 660 l astiastyhjäntynksen hintaerittely

Tämän lisäksi Residuum veloittaa kiinteistökohtaisen jätehuollon perusmaksun 32,26 €/vuosi.

Aihealue 5. Kuljetusyrittäjät ovat käynnistäneet ja investoineet kierrätykseen Rovaniemen kaupungissa ja ovat jatkossakin rakentamassa, laajentamassa ja tehostamassa hyötyjätteiden kierrätystä.

Aihealue 6. Rambollin selvityksessä on todettu, että nykyinen jätteenkuljetusjärjestelmä ei aiheuta jätelain mukaista ympäristö- ja terveyshaittaa.

Huomioitavaa on, että jätekuljetusten osuus selvityksen mukaan on 1-2 % kaikista alueen liikennemääristä ja liikenteen aiheuttamista päästöistä. Kuljetusjärjestelmällä ei ole tähän vaikutusta.

Aihealue 7. Vapaa kilpailu takaa palvelun toimivuuden ja edulliset hinnat pitkällä aikavälillä. Jatkuvuus takaa yritysten paikallisuuden ja sitä kautta myös yritysverotuloja Rovaniemelle. Paikallisten kuljetusyritysten kanssa tehtävä yhteistyö antaa kunnalle mahdollisuuden toteuttaa kiertotalouden edelläkävijäkunnan tavoiteohjelmaa.

Asiakaskontaktien perusteella voidaan todeta, että nykyinen kiinteistön haltijan järjestämä jätehuolto koetaan palvelultaan, laadultaan ja kustannuksiltaan hyvin toimivaksi ja asiakkaita palvelevaksi järjestelmäksi. Asiakkaiden tyytyväisyyttä nykyiseen järjestelmään ja palveluun kuvaa myös reklamaatioiden vähäisyys.

Muuta.

Globaalisti ja kansallisella tasolla toimivilla suuryrityksillä on mahdollista toimia alkuun jopa miinuskatteella, mitä pienet yritykset eivät kestä. Pienet yritykset eivät voi jäädä odottamaan mahdollista usean vuoden jälkeen tulevaa uutta kilpailutusta vaan toiminta loppuu nopeasti. Tällainen järjestely on paikkakunnan pienyrityksille todella iso riski, eikä palvele pitemmällä aikajaksolla myöskään kunnan tai kuntalaisten etua.

Avoin yrittäjien välinen kilpailu lisää innovatiivisuutta ja mahdollisuutta tehostaa toimintoja uusilla investoinneilla.

Kiinteistökohtainen jätehuolto ei ole ristiriidassa jätelain vaatimusten kanssa ja siten nykyinen palveluun ja laatuun panostava järjestelmä tulisi säilyttää jatkossakin.

Erkki Virtanen
toimitusjohtaja

Rovaniemen Ekoteam Oy